

АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. СТЕФАНИКА

ГРОМАДСЬКИЙ ДРУГ
ДЗВІН
МОЛОТ

*Систематичний
показник змісту*

Л Ъ В І В 1978.

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В. СТЕФАНИКА

"ГРОМАДСЬКИЙ ДРУГ",
"ДЗВІН", "МОЛОТ"
1878

Систематичний покажчик змісту

ЛЬВІВ - 1978

Друкується за постановою вченої ради Львівської
наукової бібліотеки ім. В. Стефаника АН УРСР

Цей покажчик є продовженням серії покажчиків змісту журналів,
що їх видавали І. Франко і М. Павлик у 2-й половині XIX ст.
("Друг", "Народ", "Світ", "Хлібороб", "Житє і слово"). Відповід-
но до цього складач дотримувався тих же принципів систематизації,
опису, анотування і розкриття матеріалів, що і в попередніх ви-
даннях бібліотеки, де за основу взято принцип розміщення матеріалів
у журналах.

Покажчик розрахований на працівників бібліотек, літературо-
знавців, журналістів, викладачів і студентів вузів гуманітарного
профілю.

Склав П. Г. БАБ"ЯК

Редактор Є. Є. КРАВЧЕНКО

Рецензенти: д-р філол. наук, проф. О. І. ДЕЙ,
канд. філол. наук, доц. А. М. ХАЛІМОНЧУК
та О. П. КУШ

Видання Львівської наукової бібліотеки
ім. В. Стефаника АН УРСР, 1978

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА

Поетія

ГУДЗМАН Р. Гриць Турчин. (Пісня про рекрутське життя). "Чи є кому таке лихо, вас люде питаю ..." - "Молот", 1878, с. 1-6.

Дата: 28 жовтня 1878 і підпис: Р-н Г-н. Прим. на с. 1

ДЕРЕВЛЯНЕЦЬ Й. Добровольні жертви. "Минув тиждень праці, настала неділя ..." - "Дзвін", 1878, с. 202-203.

ДЕРЕВЛЯНЕЦЬ Й. Старе вино в новій посудині. "Куди ступлю, куди гляну ..." - "Дзвін", 1878, с. 250.

ДЕРЕВЛЯНЕЦЬ Й. Як постелеш, так і виспишся. "Плачте люде, поки сльози ..." - "Дзвін", 1878, с. 285.

ПАВЛИК А./ Попівське сумління. "Попа такі мисли мают ..." - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 70.

ПАВЛИК М. "Плачут сестри ревне, плаче й отец, мати ..." - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 158-159.

СТАРИЦЬКИЙ М./ До молодіжи. "На вас, завзяті-юнаки ..." - "Молот", 1878, с. 38.

Підпис: St...

СТАРИЦЬКИЙ М./ До Шевченка. "Читаю знов тяжкі глаголи ..." - "Молот", 1878, с. 104.

Підпис: St...

ФРАНКО І./ Дума про Наума Безумовича. "Ой були віки Трояна ..." - "Молот", 1878, с. 110-113.

Підпис: Джеджалик.

ФРАНКО І./ Думка в тюрмі. "Ой рано я, рано устану ..." - "Молот", 1878, с. 114-115.

- "Громадський друг", 1878, № 2, с. 97.

ФРАНКО І. / Каменярі. "Я бачив дивний сон. Немов передо мною ..." - "Дзвін", 1878, с. 232-233.

Підпис: Мирон ххх.

ФРАНКО І. / Невольники. "Лежу я безсонний. Ніч темна ..." - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 97-98.

Підпис: Мирон ххх.

ФРАНКО І. / Товаришам з тюрми. "Обриваються звільна всі пута ..." - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 1-2.

Підпис: Мирон ххх.

Переклади

ГЕЙНЕ Г. Поступовий рак у Парижі. "Здоров, здоров, поступовий раче !..." /Пер. з нім. І.Франко/. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 64-65.

У кінці напис: Перевів Мирон ххх.

ГУД Т. Пісня про сорочку. "У лахах нужденних сиділа вона ..." - /Пер. з англ. І.Франко/. - "Молот", 1878, с. 62-63.

У кінці напис: Перевів Мирон ххх.

РОДУЦЬ М. Молитва попа. "Боже, хвалу ти складаю ..." /Пер. з пол. І.Кокорудз/. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 65.

У кінці напис: перевів К-к-р-з.

Проза

ПАВЛЯК М. Пропаший чоловік. /Повість/. - "Дзвін", 1878, с. 233-250; "Молот", 1878, с. 148-209.

ПАВЛЯК М. Ребенчукова Тетяна. /Повість/. - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 109-120.

ПАВЛИК М. Орко Куликів. /Повість/. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 7-14.

/РОШКЕВИЧ М./ Кума з кумом. (Фотографія). - "Молот", 1878, с. 105-110.

Підпис: Міхаліна М. Прим. на с. 105.

ФРАНКО І. Воа Constrictor. /Повість/. - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 98-109; "Дзвін", 1878, с. 187-202; "Молот", 1878, с. 39-62.

/ФРАНКО І./ Моя стріча з Олексою. (Оповідання Мирона Сто-рожа). - "Дзвін", 1878, с. 285-296.

ФРАНКО І. Патріотичні пориви. /Повість/. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 2-6.

П е р е к л а д и

ЗОЛЯ Е. Природа а церков. (Із повісті Еміля Золя "Провина аббата Муре" (La faute de l'abbé Mouret). /Пер. з фр. І. Франко/. - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 151-158.

СТАТТІ НАУКОВІ

БЕРИСІВ Є./ Дещо про релігійні секти на Україні. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 66-76.

Дата: 1878 р. у лютім і підпис: Е. Б-в.

ВАСИЛЕВСЬКИЙ Г./ Війна слов'ян з турками. (1875-78 рр.)
I. Повстання в Герцеговині. - II. Повстання у Боснії і Болгарії.
- III. Війна сербів та чорногорців. - IV. Війна в Росії. - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 159-166; "Дзвін", 1878, с. 203-216;
"Молот", 1878, с. 64-80.

Дата: 16 юня 1878 року і підпис: Софрон Круть.

ДРАГОМАНОВ М.П./ Пригода д. Іловайського в Галичині.
Маленька картинка із слов'янської патології. - "Громадський друг",
1878, № 1, с. 49-64.

Підпис: К.В. Від редакції на с. 49-50. Прим. на с. 49; 54,
56, 57, 60-63.

ЛАНГЕ Ф.А. Питанє робуче і єго значінє на тепер і на будуче.
Пер. з нім. М.Павлик і І.Франко. - "Громадський друг", 1878,
№ 2, с. 121-150.

Прим. на с. 131-137, 147-150.

ЛІМАНОВСЬКИЙ Б. Мореллі, Руссо і Маблі соціалістичні писателі
XVIII віку. /Пер. І.Франко/. - "Молот", 1878, с. 7-38.

Прим. на с. 7-11, 13, 15, 17, 18, 24.

ФРАНКО І. Критичні письма о галицькій інтелігенції. Письмо
перше. - Письмо друге. - "Молот", 1878, с. 80-93.

ШЕФЛЕ А. Що таке соціалізм? /Пер. з нім. М.Павлик і
І.Франко/. - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 14-49.

Від редакції на с. 14, 15. Прим. на с. 16, 18, 38, 39, 41.

ВІСТІ З ГАЛИЧИНИ

I. НАМ, галицьким соціалістам, закидують, що ми без ніяких доказів кидаємось на всі вищі стани і т.д. ... - З Рогатинського повіту нам пишуть ось що про о. Онишкевича з села Коростович ... - "Дзвін", 1878, с. 251-252.

Підпис: А.

/ФРАНКО І.Я./ Додамо ту ще два маленькі факти про о. В.Білінського з Нагуєвич, Дрогобицького повіту ... - "Дзвін", 1878, с. 253.

Підпис: К.

А ОСЬ іще деякі факти до характеристики одного з "патрістів" О.Г. в Зав. ... Підгаєцького повіту ... - "Дзвін", 1878, с. 253-255.

Підпис: З.

II. В ПЕРШІМ розділі звели ми до купи деякі факти ... - "Дзвін", 1878, с. 255-256.

ОСЬ НЕ МЕНШЕ цікаві характеристичні факти з Бурштинського повіту. - "Дзвін", 1878, с. 256.

ПОДАЄМО ту ще обширну характеристику "діяній" о. Левіцького з Ясениці Сільної ... - "Дзвін", 1878, с. 257-258.

НА ОСТАТОК подаємо ще виімок з дописи о. Торонського, кате-хита гімназіяльного в Дрогобичи ... - "Дзвін", 1878, с. 258-260.

У дописах I і II розділів йдеться про незгоди між селянами та місцевими священиками.

III. НАРОД наш живе серед так многих і різnorodних плохих обставин ... - "Дзвін", 1878, с. 260-261.

А ОСЬ ІЩЕ кілька примірів одного, аж надто сумного, але послідними літами досить частого у нас явища- "Дзвін", 1878, с. 261-262.

Підпис: А.

/(ФРАНКО І.Я.)/ На закінченє сеї невеселої, коть далеко не повної картини, ось іще два факти надужитя урядників ... - "Дзвін", 1878, с. 262-263.

Підпис: К.

У дописах III розділу йдеться про визискування трудового селянства місцевими багатіями та урядниками.

IV. КОРНІЙ О. Та годі вже про народ і про народне горе ... /В справі Березанської гімназії та її учнів/. - "Дзвін", 1878, с. 263-265.

Бережани, 5 липня 1878.

ІНШИЙ бік того самого образу вказує допись про Дрогобицьку гімназію, котру тут подаємо ... - "Дзвін", 1878, с. 266-269.

У. /КОС А./ Жите, доходи і бажаня комарнянських ткачів. - "Дзвін", 1878, с. 269-271.

Комарно, дня 26 липня 1878 і підпис: Н.С.

VI. /ПАВЛИК М./ Гаразди Оглядівської громади. /Про матеріальні нестатки селля/. - "Дзвін", 1878, с. 271-273.

Оглядів, 27. VII. 1878 і підпис: Х.

VII. ПАВЛИК А. Мої і люцькі гріхи, а панська та попівська правда. /В справі арешту Анни Павлик/. - "Дзвін", 1878, с. 273-285.

Костів, 25. VII. 1878.

I. ПРО жите-бути Віжомельців. /В справі матеріальних не-
статків селян/. - "Молот", 1878, с. 113-115.

Віжомля, дня 7 жовтня 1878 і підпис: М.М.

II. /КОС А./ Про комарнянських зарібників і оліярників.
- "Молот", 1878, с. 115-118.

Комарно, дня 20 серпня 1878 і підпис: Н.С.

III. КУЛЬТУРНІ і феодальні штуки в Снятинщині. /Про ~~с~~же
економічне становище селян та їх визискування місцевим ділечем/
- "Молот", 1878, с. 118-120.

Підпис: Т. Т. М.

IV. /КОС А./ Сільські робітники Східної Галичини р. 1876.
/Статистичні дані про низькі заробітки робітників/. - "Молот",
1878, с. 120-123.

Підпис: Н.С. Прим. на с. 123.

V. /ФРАНКО І.Я./ Ученицька бібліотека в Дрогобичі. -
"Молот", 1878, с. 123-128.

Дрогобич, дня 18/9 1878 і підпис: Микита.

VI. /ФРАНКО І.Я./ Доходи і видатки вбогого священика. -
"Молот", 1878, с. 128-133.

Львів, дня 20 серпня 1878 і підпис: Н.С.

VII. /ТЕРЛЕЦЬКИЙ О./ Лихва на Буковині. - "Молот", 1878,
с. 133-144.

Підпис: О.Т.

VIII. /ФРАНКО І.Я./ Зарібки і жите львівського зецера /лі-
нотипіста/. - "Молот", 1878, с. 144-148.

Підпис: J. Д.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

ЛБОРИСІВ Є./ (Самодурство російського уряду на Україні і дегo про українські земства. - Як живеся українському народови ? - Ціхи матеріального і морального упадку: біднота, крадіжі і розбої, аграрні бунти давніших років. - Народна самоуправа а царське самодержавіє). - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 181-184.

Підпис: Е.Б.

х

х

х

I. ЛВОВК Ф./ З Київа. Квітень 1878. Чутки про конституцію. - Тімашевське видання шедринської конституції. - "Абрусеніє" на заході і сході. - "Нове чигиринське діло. - " Чудесное ізбавленіє ат рукі убійци" тов. прокурора Котляревського. - Університетсько-поліцейська трагі-комедія і інше. - "Дзвін", 1878, с. 216-227.

Підпис: З-о.

II. ЛБОРИСІВ Є./ (Ще дещо про українські земства та російську адміністрацію. - Учительські семінарії і міністерство просвіти. - Як живеться українським хліборобам ? - Чиншовики і Козаки. - Кілька слів про українську університетську молодіж). - "Дзвін", 1878, с. 227-231.

Підпис: Е.Б.

х

х

х

I. ПЧІЛКА О. Чиншова справа. ЛПро ласове вигнання поміщиками селян-чиншовиків з їх землі в західних губерніях Росії/. - "Молот", 1878, с. 93-99.

II. /КОНИСЬКИЙ О.Я./ З Полтавщини. /Про важке економічне становище селянства/. - "Молот", 1878, с. 99-101.

Дегтярі, 19/31 серпня 1873. Підпис: Карпо Сьнігир.

III. /БОРИСІВ Є./ (Клопоти російського уряду з свободою. - Політичні проступки перед судом воєнним. - "Людскість" царя і наглий поступ російської інтелігенції о 200 літ назад. - Деякі факти до характеристики теперішнього часу і веселі надії на будуще). - "Молот", 1878, с. 101-104.

Підпис: Е.У.

КРИТИКА

ВАСИЛЕВСЬКИЙ Т./ (Дещо про Сербію, після книжки "Кнежевина Сербія". Географія, орографія, гідрографія, археологія, історія, етнографія, статистика, просвіта, культура, управа. Написав М.Т.Миличевич). - "Громадський друг", 1878, № I, с. 88-95; № 2, с. 175-181.

Підпис: С.К.

ВАСИЛЕВСЬКИЙ Т./ "Русско-Турецкая Война", книж. за місяць лютий, 1878 накладом Общ. имени Михаила Качковского, написав Д. з-над Д./ Вінцковський Д.І./, редагов. Михаил Клемертович, член об. им. "М.К." - "Дзвін", 1878, с. 296-300.

Підпис: С.К.

ДРАГОМАНОВ М./ (Новий російський журнал "Община" в Женеві. Його напрямок. Звістки про процеси 193 соціалістів у Петербурзі ...) - "Громадський друг", 1878, № I, с. 80-83.

Підпис: М.Д.

ДРАГОМАНОВ М./ (Наші просвітні починки. Критичний озирак подав Д... Т... Д.Танячевич/. Львів, 1878). - "Громадський друг", 1878, № I, с. 83-85.

ЛІМАНОВСЬКИЙ В./ (Німецька соціалістична преса. Причини зросту соціалізму в Німеччині. Програма "Zukunft "). - "Громадський друг", 1878, № I, с. 76-80.

Підпис: Б.Л.

СЕЛЬСЬКИЙ, ШАСНИЙ/. ("Про житє". Написав В.Т. Танячевич В./ Критична оглядка). - "Громадський друг", 1878, № I, с. 85-88.

Підпис: Шч. С.

/ФРАНКО І.Я./ (Житє і побут сучасного селянства на Україні і у Франції. "Правда", часть літературно-наукова. Річник XI, т. I. - "Микола Джеря". Повість І.Нечуя-Левицького. - "Про побут мужиків у Франції". Написав після французьких джерел М.Л.Ковшевич). - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 167-175.

Підпис: І.Ф.

/ФРАНКО І.Я./ Література, її завдання і найважливіші ціли. ("Правда", часть літературно-наукова. Книжка друга. "Сьогочасне літературне прямування"). - "Молот", 1878, с. 209-215.

Підпис: І.Ф.

/ФРАНКО І.Я./ Новий сербський місячник "Стража". ("Стража", кнѣга за науку, кнѣжевност и друштвени живот. Година прва. Свеска за сертембар и октобар 1878-ме године. Уредник Л.Пачу. Нови Сад, изданье штампариє А.Павича). - "Молот", 1878, с. 216.

Підпис: І.Ф.

ХРОНІКАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ І ЗАМІТКИ

ВІРОК австрійського кримінального суду у Львові про конфіскацію I-го номера "Громадського друга" за вірш І.Франка "Товаришам із тюрми", статтю М. Драгоманова "Пригода д. Іловайського в Галичині" та Є.Борисіва "Що про релігійні секти на Україні"/. - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 2 обкл.

ДЕЯКІ помилки в 2-ім н-рі "Громадського друга". - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 186.

ДЕЯКІ помилки, допущені редакцією в "Дзвіні"/. - "Дзвін" 1878, с. 300.

ЗАПРОШУЄМО до передплати на "Громадський друг". - "Громадський друг", 1878, № 1, обкл.

ЗАПРОШУЄМО до передплати на "Громадський друг". - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 4 обкл.

ЗНАЧІННЯ деяких слів, ужитих в I н. "Громадського друга". - "Громадський друг", 1878, № 1, с. 95-96.

ЗНАЧІННЯ деяких слів, ужитих в 2 Нр. "Громадського друга". - "Громадський друг", 1878, № 2, с. 184-186.

ЗНАЧІННЯ деяких слів, ужитих в "Дзвіні". - "Дзвін", 1878, с. 300.

БІБЛІОГРАФІЯ

I. ГАЛИЦЬКА. - II. Російська. - III. Сербська. - IV. Загранична. - V. Соціалістичні газети в Австрії. - "Громадський друг", 1878, № I, с. I, 2 обкл.

МАЛОРУСЬКА. - Російська. - Сербська. - Польська. - "Дзвін", 1878, с. 4 обкл.

МАЛОРУСЬКА. - Російська. Польська. - Сербська. - Німецька. - "Молот", 1878, с. 217-220.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖУРНАЛ "ГРОМАДСЬКИЙ ДРУГ"
ТА ЗБІРКИ "ДЗВІН" І "МОЛОТ"

ФРАНКО І.Я. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 р. Львів, 1910. 444 с.

Про "Громадський друг", с. 200, 247-249; про "Дзвін", с. 247; про "Молот", с. 205, 247-249.

ФРАНКО І.Я. Твори. В 20-ти т. Т. 16.

Про "Громадський друг", с. 120, 121, 368, 401; про "Дзвін", с. 120, 401; про "Молот", с. 120, 340, 401.

"ГРОМАДСЬКИЙ друг". В кн.: Краткая Литературная Энциклопедия. Т.2, с. 396-397; Радянська енциклопедія історії України, Т.1, с. 466; Українська Радянська Енциклопедія. Т. 3, с. 464; Український Радянський Енциклопедичний Словник. Т. 1, с. 521.

ІСТОРІЯ української літератури. У 8-ми т. Т. 4, кн. 1. К., "Наук. думка", 1969.

Про "Громадський друг", с. 64-66, 73, 74, 148, 349, 350, 356, 357; про "Дзвін", с. 64-66, 69, 130, 350; про "Молот", с. 64-66, 68, 73, 130, 147, 150, 152, 155, 164, 168, 173, 231, 235, 350, 351, 353.

Т. 5. 1968, с. 48.

БАСС І.І. Іван Франко. Біографія. К., "Наук. думка", 1966. 256 с.

Див. с. 73, 76-79, 82, 83.

БЕРНШТЕЙН М.Д. З історії боротьби Франка за реалізм і народність літератури.-В кн.: Творчість Івана Франка. Збірник ста-

тей. К., Вид-во АН УРСР, 1956, с. 37-95.

Див. с. 37, 38, 42, 43, 53, 54, 59, 61, 74, 79, 80, 82-88.

БРАГІНЕЦЬ А.С. Філософські і суспільно-політичні погляди Івана Франка. Львів, 1956. 410 с.

Див. с. 45, 46, 48, 49, 59.

ВОЗНЯК М.С. Велетені думки і праці. К., Держлітвидав, 1958. 404 с.

Див. с. 110, 113-115, 117, 119, 120, 121.

ВОЗНЯК М.С. Перший Наддністрянський прогресивний журнал. - В кн.: Возняк М. Нариси про світогляд Івана Франка. Львів, Вид-во Львівського ун-ту, 1955, с. 86-144.

ДЕЙ О.І. Революційно-демократична періодика 1878 р. ("Громадський друг", "Дзвін", "Молот"). - У кн.: Дей О.І. Українська революційно-демократична журналістика. К., Вид-во АН УРСР, 1959, с. 194-285.

ДЕНИСЮК І.А. Михайло Павлик. К., Держлітвидав, 1960. 170 с.

Див. с. 18, 97, 98, 107, 112, 116, 118, 119, 121, 125.

ДМИТРУК В.Т. Нарис з історії української журналістики XIX ст. Посібник для студентів факультету журналістики. Львів, Вид-во Львівського ун-ту, 1969. 146 с.

Див. с. 95-103.

ДМИТРУК В.Т. Іван Франко - історик української демократичної журналістики. - В кн.: Іван Франко. Статті і матеріали. Збірник сьомий. Львів, Вид-во Львівського ун-ту, 1960, с. 174-209.

Див. с. 174, 178, 182-185.

ДОРОШЕНКО І.І. Українська журналістика і критика другої половини XIX століття. Лекції з курсу "Історія української жур-

налістики і критики" для студентів філологічного факультету.
Львів, 1965. 56 с.

Див. с. 20-24.

ІВАНОВ П. І. Франко в ж. "Громадський друг" (1878 р.)
- В кн.: Слово про великого Каменяра. Зб. статей до 100-ліття
з дня народження І. Франка. Т. 2. К., 1956, с. 215-272.

МАЛЯРЕНКО Л.Л. Іван Франко - редактор. Львів. Вид-во
Львівського ун-ту, 1970. 116 с.

Див. с. 7-9, 75.

ПЕРЕПИСКА Михайла Драгоманова з Михайлом Павликом. (1876-
1895). Т. II. (1876-1878). Зладив Михайло Павлик. Чернівці,
1910. 324 с.

Про журнал "Громадський друг" та збірки "Дзвін" і "Молот"
мова йде в більшості листів за 1878 рік.

ЯЩУК П.И. Михайло Павлик. Літературно-критичний нарис.
Львів, 1959. 144 с.

Див. с. 10-12, 31, 34, 35, 39, 40, 70 та інш.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А. - 7, 8
Б.Л. - див. Лімановський Б.
Басс І.І. - І6
Бернштейн М.Д. - І6
Борисів Є. - 6, 10, 11, 14
Брагінець А.С. - І7

В.Т. - див. Танячкевич В.
Василевський Т. - 6, 12
Вінцовський Д.І. - І2
Вовк Ф. - І0
Возняк М.С. - І7

Гейне Г. - 4
Гуд Т. - 4
Гудзман Р. - 3

Д. з-над Д - див. Вінцовський Д.І.
Д... Т... - див. Танячкевич Д.
Дей О.І. - І7
Денисюк І.А. - І7
Деревлянець І. - 3
Джеджалик - див. Франко І.Я.
Дмитрук В.Т. - І7
Дорошенко І.І. - І7
Драгоманов М.П. - 6, 12, 14, 18

Е.Б. - див. Борисів Є.
Е. Б-в - див. Борисів Є.
Е.У. - див. Борисів Є.

З - 7
Золя Е. - 5

І.Ф. - див. Франко І.Я.
Іванов П.Ф. - І7
Іловайський - 6, 14

К. - див. Франко І.Я.
К.В. - див. Драгоманов М.П.
К-к-р-з - див. Кокорудз І.
Карпо Снігир - див. Конись-
кий О.
Клемертович М. - І2
Ковшевич М.Л. - І3
Кокорудз І. - 4
Кониський О.Я. - ІІ
Корній О. - 8
Кос А. - 8, 9

Ланге Ф.А. - 6
Лімановський Б. - 6, 12

М.Д. - див. Драгоманов М.П.
М.М. - 9
Маблі Г. Б. - 6
Маляренко Л.Л. - І8
Микита - див. Франко І.Я.
Мирон ^{ххх} - див. Франко І.Я.
Милевич М.Т. - І2
Міхаліна Р. - див. Рощкевич М.

Мореллі - 6

Н.С. - див. Кос А.

Н.С. - див. Франко І.Я.

Нечуй-Левицький І.С. - ІЗ

О.Т. - див. Терлецький О.

Павлик А.І. - 3, 8

Павлик М.І. - 3, 4, 5, 6,
8, 17, 18

Паввич А. - ІЗ

Пачу Л. - ІЗ

Пчілка О. - ІО

Р-н Г-н - див. Гудзман Р.

Родоць М. - 4

Рошкевич М. - 5

Руссо Ж. - 6

С.К. - див. Василевський Т.

Сельський, Щасний - ІЗ

Софрон Круть - див. Василевський Т.

Старицький М. - 3

Сторож Мирон - див. Франко І.

Т.Т.М. - 9

Танячевич В. - ІЗ

Танячевич Д. - ІЗ

Терлецький О. - 9

Франко І.Я. - 3, 4, 5,
6, 7, 8, 9, 13, 14, 16,
17, 18

Х - див. Павлик М.І.

Щ. С. - див. Сельський,
Щасний

Шефле А. - 6

Яшук П.Й. - ІВ

Ж.Д. - див. Франко І.Я.

С-о - див. Вовк Ф.

St ... - див. Старицький М.

ІНДСТРАЦІЇ

ГРОМАДСЬКИЙ ДРУГ

МІСЬАЧНИК ЛІТЕРАТУРНИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ.

З М І С Т:

I. Думка в творчі: II. Невольники, Мирона***; — III. Boa Constrictor, Ів. Франка. — IV. Губеншчукова Тетяна, М. Павлика. — V. Питання робоче і його значення на тепер і на будуще, Фр. Альб. Ланге. — VI. Природа а церков, іє повісти Еміля Золя. — VII * * * (Пісенька). — VIII. Војна Славјан с Турками 1875—78 р. р., Софрона Крутьа. — IX. Хроніка: 1) Житє і побут сучасного селянина на Вкраїні і у Франції, J. Ф. — 2) Дещо про Сербіју, С. К. — Самоурство російського рјаду на Вкраїні і дещо про українські земства. — X. Словник. — XI. Засуд №. 1. (на окладі). — XII. Патологічні прояви.

Л Ъ В І В.

У „Першій Звазковій Друкарні“, під закладом А. Маньковського.
1878.

ДЗВІН

ГАЛИЦЬКО-УКРАЇНСЬКА ЗБІРКА.

Видати

М. ПАВЛИК.

1878

Л Ъ В І В.

„Перша Зіфалкова Друкарня“, під зарядом А. Маньковського.

1878.

МОЛОТ

Галицько-українська збірка.

Видав

М. П а в л и к.

Дар

Л Ъ В І В.

У „Першій Зв'язковій Друкарні“, під зарядом А. Маньковського.

1878.

КАМЕНЬЯРІ.

Я бачив дивний сов. Немов передомою
Безмірна, а пуста і дива идощина,
А ја, прикований ланцюм залізним, стою
Під височенною, гранітною скалою,
А ділі тисячі таких смих, як ја.

У кожного чоло житє і жаль порпан,
А в оці кожного горит любови жар,
А руки в кожного ланци, мов галь, обпан,
А плечі кожного до доу сьє схилили,
Бо давнє всіх один страшний якийсь тьгар.

У кожного в руках тьажки, залізній молот,
І голос сильній наш з гори, мов грїя грїянт:
„Душайте сьє сьму! Цьхай ні жар ні холод
„Не спивит вас! Зносїт і труд і сьрагу ј тодол,
„Бо вам призначено склу сьєсу розбить!“

І всі ми, як один, всьору підьвєли руки,
І тьсєч молотів о камїнь загуло,
І в тьсєчї боків росирєкали сьєа штуки
Та відрипки скаль. Ми сьє силою роспуви
Раз-пораз грїмали о камїнє чоло.

Мов водопаду рев, мов битви гук кровавий,
Так нашї молоти грїчали раз-у-раз,
І цьвєд за цьвєд ми простору здобували, —
Хоть не одного там ті скаль здрухотали, —
Ми далї јшли, Нічо не спивувало нас.

І кождїј з нас хо знав, шчо слави наш не буде
Нї памјгати в льудєј за сьєј кровавий труд,
Шчо аж тоді підут по сїј дорозї льудє,
Як ми пробьєм јєјї ти прорївнєєм всьуди,
Як нашї кости ту під неју зогнєдуть.

Тай слави ж льуцької зовсїм ми не бажали,
Бо не героїјї ми і не богатирї!
Нї, ми невольники, хоть добровільно вьвєли
На себе пута! Ми рїбам и волї стали,
На пути поступу ми лиш каменьярї!

І всі ми вїрили, шчо своїми рукама
Розїбьємо скалу, роздробїмо гранїт,
Шчо кровїю власною і власними кїстками
Твердиј змуруємо гостинєць, і за нами
Прїїде новє житє, добро новє у сьвіт.

І знали ми, шчо твє далеко дєсь у сьвітї,
Бєтриј ми кинуди дьєл правї, поту, мук,
За нами сьльози льут нами, вїнки і дїти.

Ми знали то, — і в нас нераз душа боляла
І серце пукало і груди жаль довив,
Но сльози, ні жаль, ні біль некучій тіла,
Ані прокльяття нас не відьбагли від діла
І водота ніхто із рук не опустив.

І ти ми далі їдем, в одну громаду скути
Всесильно думкою, — о молоти в руках!
Нехай прокльяті ми і світом позабуті,
Ми дошимо скору, рівниєм правді путі
І щастя всіх приїде по наших аж кістках

*Мирон****

ПРОПАЩИЙ ЧОЛОВІК.

I.

Вже сонце с-полудня, а Никольцо не встає. Він і не спить, тільки сильно жмурить очи, аби ї не дивитись на світ. Яму хотіло би сьа заснути на віки, т. ї. не заснути, а вмерти... О кільки то рази приходила лу та думка в голову, кільки то рази він відмахувавсья рукою, шчо б відогнати її від себе: а вона мигала йому по-перед очи, виласья колесом округ його голови, осою, шершенем — і, здавалось, пробивши в розгоні череп, засіла в самім верху голови, гризла мозок, та бинькотіла: „ти нікому нічо доброго не зробив!“ Так: нічогоісінько доброго. Ця думка мучила Кольца шче з малої дитини, а за нею, ась геїби в тумані, з'являсья ї думка: то не жи ї... Добре — не жити, як нікому нічо доброго не зробив, але ж бо він наробив людїм багато лиха, т. ї. другі б того не сказали, бо яке ж то лихо, шчо тратив греші собі на житьє?—але Никольцо міркував і чув це, шчо то не його гроші, і шче; занім умерти, то треба шче тьажко відпокутувати за ні, таї... Думієте може, шчо Кольцо хотів відпокутувати, таї піти до неба? Ні, і шче раз ні! Він так занудивсья вже ї на цім світі, шчо не міг собі того помістити в голові, як можна б було нудитисья в небі на вічні часи? Він би не видержав і ніхто з льудей би не видержав такої муки, гадкував собі якось то шче Кольцо і, — на завше відкинув думку про будущче житьє. Тепер він знав, шчо як та хмарка на синїм небі розходиться, шчезає — так тоне ї льуцьке житьє в природі; а однак він хотів відпокутувати. Ця тільки покута тримала го шче на світі, а то б був уже давно застріливсья. Таї яка ж то буде моїа покута, думав собі вчєра Кольцо, — знов тратити чужі гроші?... Хто ж то тобі сказав, шчо це чужі гроші, мелькнуло му в голові. А хто? — в оїи!... Як би не в оїи та не їїх книжки, то б Кольцо здурів на словах: „ти нікому нічо доброго не зробив“, але би був не знав, шчо то не свої гроші він тратить, не знав би був, шчо він шче більше лиха наробив і робить на світі, ніж би міг зробити кому добра... О, так—Кольцо наробив людїм багато лиха... Вчєра він пропустив цілісіньких сто репських, шчо му був прислав на місянь батько... Полумайте — 100

Павлик М. Пропаший чоловік. — "Дзвін", 1878,
с.288-250; "Молод", 1878, с.148-209.

Построєні дами і панове
Глядять так свобідно на світ,
Сьміються так голосно... сьміх їх
В мою аж доноситься кльіть!

Се ж вольніші льуде! згадав ја
На хвильку. — Та ні, — і вони
Невольники забавів своїх,
Дуреньства, зінсуття, пуди!

А в тім погадою ја при слуху
Про тисачів, тисачів кров,
Що льєся в рабів тих кешені
Горюшкові ріков золотов...

І довго ја мучивсь, глядючи
На світ той, невольничий двір —
Кров стукала сильно о мозок,
Неначе проспалає на двір.

Кров стукатьє сильно о мозок,
І чорніші мисли летять,
Мов панські кольаси блискучі
По тімју в біну торохлять.

Мирон ***

Boa Constrictor.

I.

Герман Голькремер встав ніші дуже злиј. Він се такиј, кілько разів јему лучається почувати в Бориславі. А лучається то то що тяжива раз, у п'ятницю, коли приїздить сюда з Дрогобича — оглянути роботу і виплатити рішникам. Герман Голькремер, хоть мајеток јего доходить до мільјона, ніколи не звірује чужим очом надзору, ані чужим рукам виплати. У нього в Дрогобичи своја кам'яниця, порядна, нова, јасна — сказати не жаль. А ту приходиться јему почувати в дерев'янім домику, серед магазинів, завалених бочками кинжачки та величезними грудями воску. Правда, тој домок, поставлений јего коштом, все таки најпоряднішіј і најкраще положений на весь Борислав, — але знов дарма річ рівняти јего до дрогобицьких будинків. Хоть стіни білі і вікна јасні, то вид навкруги сумний, понурий, поганий: купи хворосту, купи глини, брудні магазини та ще брудніші помешканья льуцькі. Ні зелені сьвіжої, ні виду весміхненого не побачиш. Воздух удушливий, загуслий від нафтового сопуху; у Германа від нього за кождий раз голова крутиться, немов від дуриці. Та ще і льуде, що спужуться навкруги јего помешканья, помеже брудні шони, помеже глинисті горби, що, мов мурашки невгавно вишпорјат водо закопів, — тьфу, ци то льуде? Ци такі на сьвіті льуде? зачорнені скрізь нфтоју та глиноју, мов ворони, — на них поширпані шмати — не то шкіра, не то јакесь невидане полотно, — від них на сто кроків віје незносний дух нечистоти, сопуху, шинкіє, зопеутья! І голоси в них — ні, се не льуцькі голоси, а јакісь крик глухий, хриплий, немов дренкит розбитого банька. А јакіј позір у тих льудеј — дикий, зловіщій! Кілька жіх, що помимо рапнојі пори підхмелені јшли до јам (тверезому годі вдержати в глибини!), поглянули в вікно і побачили Германа. Від жіх по-

Франко І. Boa Constrictor. — "Громадський друг", 1878, № 2, с. 98-109; "Давін", 1878, с. 187-202; "Молот", 1878, с. 39-62.

Питанье робуче і його значіньє на тепер і на будушче.

Фридрих Альберт Ланге.*)

I.

Боротьби за істнованье.

Перед сто літами любили людві і наукові письма розводитисья над тым, як то все, шчо сотворено, маје своју ціль, як в удержанью жиучих істот на землі все так докладно одно заходить за друге, і жає на кожду потребу уперед вже придумано спосіб і скусиш старунок. Делер відхилено кінчик опони, шчо закриває тайни природи, добачено, jakim то чином приходить, шчо все маје своју ціль!). Сьміливі і невсипущі теперішні вислїдники зуміли заллзнути в безмірну глубінь житья, котрого тільки поперхність кождому перед очима. Отже і бачимо тут, шчо велике, під різними формами все однаке средство природи за-дла вдержанья того, шчо је, — це не шчо інше, як страшенне марнотравство усе-то нових та нових зародів житья і цілковите нишченье незлічених зародів і живих істот, шчо не вродились в щасливу годину і не могли належито розвитисья. Так дієсья з ростинами, так і з звірjатами; а хочь то організми највишчих форм в найбільшій масі родятьсья і гинуть — то однако цей закон іде аж до највишчих, и і чоловік підходить під нього. „Боротьба за істнованье, каже Дарвін, виходить конечне с того, шчо всі організми податні на те, шчо б дуже сильно множитисья. Кожда істота, котра за звичайній час свого житья плодить більше яйець або сімен, мусить в яку епоху свого житья, або в якій порі року, або якого случаяного року згинути, а то б виробило число жеї в геометричній поступі до такої величини, шчо ні-одна сторона не змогла б вижити того, шчо вродилось. Як скоро родитьсья більше осібників, ніж би їх змогло устојатись, то мусить виїти с того боротьби за істнованье, або між осібниками одного роду, або між різними родами, або між ними а виїшними вимогами живья.“ „Усе підходить під одно правило, іменно, шчо кожда органічна істота множитьсья природним способом до того, шчо, як би не гнула певна часть, то б земля скоро укрилась потомством одної одшїської пари. Навіть чоловік, котрий, як звісно, множитьсья дуже помалу, здвојує своје число в 25 роках, і як би це јшло так далі, то б уже по кількох тисячах років не најшлосья місцьє на землі дла його потомства.“

Руїнованье, котре спинаєє цю бесконечну наклінність до живья, виходить раз просто з недостатчі потрібних вимов живья, іменно поживи, то знов іє того, шчо звірjата одного роду стајутьсья добычеју других. І клімат немало причиняєсья до цієї великої руїни. Дарвін показав, шчо зима 1854—55 на його питомих грунтах вигубила $\frac{1}{4}$ усіх птахів. „А то страшенна руїна, скоро знажимо, шчо јак лудеј мре на яку пошесть десьятиј процент, то це вже дуже и дуже много.“

Ці причини входить знов розмаїто одна в другу. Недобрий клімат

Ланге Ф.А. Питанье робуче і его значіньє на тепер і на будушче. Пер. з нім. М. Павлик і І. Франко. — „Громадський друг“, 1878, № 2, с. 121—150

ти уриваної бесіди двох селян, що широко розсмілися в коринні на лавці, випили по півкватирці, льульки позапикали та пикаючи час від часу перекидаються кідькома словами. І Германови добре та дубо побігати на дворі з арендарськими хлопцями, покричати, поборотися, покарибульватися на дягкій мураві. Сонце саме в полудні. Жарко аж душно. Комарі та оводня докучають Іцковому коневі, котрий дармо форкає та облахується хвостом, гризучи пахучу, свіжу траву, що му докинули арендарові хлопці. Цітьом жаль коня, — они беруться обганяти го від оводів, а коли їм то навкучитися, понадамујут зеленої, широкولیстої вербини і обличут неју коня дльа якого-такого захисту.

Сонце хилиться с полудня. Цик відпочив, покряшався, напоїв коня, онучі позносив до арендарської комори і зложив до свого таки мішка, що там стоїт лишень про тоту потріб. Пора в дорогу. Візок порожній легко котиться і туркоче дорогоју. Цик живо підганяє коня і знов за-т'ягає своје: „Мін'яј онучі, мін'яј!“ Починајутся давніші сцени, торги, крики, біганина, — і знов мін'яјлів візок їде, немов у параді, наповня-јучися поволи онучками. Вже сонце гет-гет дохилилося, заким Цик зміг покінчити з бабами, — ось і селу конець. Знов біжить Герман допирати лісу, — тим разом они виїздят тихо, нен утихомирились давно. Їм знов приходиться їхати під гору, посеред поля, далеко-далеко глинистоју дорогоју. Але дорога суха, візок теркотит по грудю, — Цик швидко по-ганяє, бо на вечір їм треба стати в другім селі, у знакомого арендаря на ніч. „Вйо-у, косьу! Гајта! Вйо-у!“ покрикає раз по разу Цик і знов починає мурдавати під носом прот'яжну пісеньку: „Finsterer baldgedeh!“ І далі, далі, далі! З села до села, з гори в долину, через річку, горі горб-ками, посеред піль, поперек лісів тягнесья повільно їх теркотячий візок, розлагається самотно проникливий Циків голос. Зміна за зміною, а життя все одно! Околиця за околицеју, а край все один, краса все одна, — вічна, ненаглядна, супокійна краса пречудного Підгір'я!... (Дальше буде.)

РЕБЕНЩУНОВА ТЕТЬАНА.

I.

Усе сьа позабувало с тих молодих років: і нужля ј гаразли, а не забути мн'яі Тет'яни, та пістенцького того ярмарку.

То було льітьі, на Нантели. Іду ја з мамов: а то таких льудеј спил-сьа на ярмарок, що годі — і куцьких с чобітьми та буженицев, і сільсь-ких з усьаким добром з дому, і наших такі ткачів та кушарів. А все то муравками по-при дороге, бо дорогов їдут волами, кіньми, женут із гір худобу та дріб. Норіх такиј здоїмнесья, що ј сонця не видно, а спечно-спечно, що аж тягло під льіс у холод. Самому тяжко було јти, не то що нести на плечех. З мамі аж цурком текло, такі два полотна двигали в бисагах. Ідемо ми, їдемо, коли чуємо: сльіває хтось на пнес рот:

Павлик М: Ребенщукова Тет'яна. — "Громадський друг", 1878, № 2, с. 109-120.

З М І С Т

	стор.
Художня література	3
Поезія	3
Переклади	4
Проза	4
Переклади	5
Статті наукові	6
Вісті з Галичини	7
Вісті з України	10
Критика	12
Хронікальні матеріали і замітки	14
Бібліографія	15
Основна література про журнал "Громадський друг" та збірки "Дзвін" і "Молот"	16
Іменний покажчик	19
Ілюстрації	21

"ГРОМАДСКИЙ ДРУГ", "ДЗВИН", "МОЛОТ"

1878

Систематический указатель содержания

(На украинском языке)

Издание Львовской научной библиотеки

им. В. Стефаника АН УССР

Редактор Л. П. Квятковская

Зак. № 111

Формат 60 x 84^I/16

Подписано к печати 12. У. 1978 г.

Усл. печ. л. 1,5. Тираж 500 экз.

Цена 22 коп.

Ротапринт Львовской научной библиотеки им. В. Стефаника

АН УССР, г. Львов, ул. Стефаника, 2

